PATVIRTINTA
Anykščių Jono Biliūno gimnazijos
direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-23

ANYKŠČIŲ JONO BILIŪNO GIMNAZIJOS ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių Jono Biliūno gimnazijos švietimo stebėsena (toliau – švietimo stebėsena) yra gimnazijoje vykdoma nuolatinė švietimo būklės bei kaitos analizė, vertinimas, prognozavimas, taip pat tam reikalingų duomenų rinkimas. Ji apima duomenų rinkimą apie švietimą gimnazijoje: bendrąjį ugdymą(pagrindinio ugdymo II dalį ir vidurinį ugdymą) ir neformalųjį vaikų švietimą.
2. Gimnazijos švietimo stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato švietimo stebėsenos paskirtį, uždavinius, objektą ir subjektą, principus, švietimo stebėsenos organizavimą ir vykdymą, rodiklius, jų atrankos kriterijus ir tvirtinimą, disponavimą stebėsenos informacija.
3. Švietimo stebėsenos paskirtis – vykdyti švietimo kokybę laiduojantį valdymą, informuoti bendruomenę apie švietimo būklę.
4. Švietimo stebėsenos uždaviniai:
4.1. rinkti, kaupti ir apdoroti duomenis apie švietimo sistemos būklę;
4.2. teikti ir skelbti švietimo stebėsenos duomenis ir / ar analitinę informaciją.
5. Švietimo stebėsenos objektas – švietimo ir mokslo būklė.
6. Švietimas stebimas šiais pagrindiniais aspektais:
6.1. švietimo funkcionavimo (švietimo kontekstas, indėlis į švietimą, švietimo procesai, švietimo rezultatai, poveikis ir pasekmės);
6.2. švietimo rūšių ir programų (formalusis švietimas, švietimo programos, neformalusis švietimas, savišvieta, švietimo pagalba);
6.3. kitais teisės aktų nustatytais teminiais-analitiniais aspektais.
7. Švietimo stebėsenos subjektas – gimnazija.
8. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2308 „Dėl būtinųjų savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos rodiklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais.
9. Apraše vartojamos sąvokos:
9.1. **Duomuo** – kiekybinė statistinė arba kokybinė aprašomoji fakto (-ų) išraiška;
9.2. **Duomenų apdorojimas** – sistemingų veiksmų su duomenimis atlikimas: duomenų tvarkymas, redagavimas, klasifikavimas, rūšiavimas, bazių sudarymas ir kitokių veiksmų su jais atlikimas;
9.3. **Indėlis** – pastangos ir (arba) ištekliai, reikalingi sistemai veikti ir tikslams pasiekti;
9.4. **Rodiklis** – kiekybinis dydis arba kokybinis požymis, iš kurio sužinoma planuoti, valdyti ir kontroliuoti reikalinga informacija, galinti padidinti valdymo veiksmingumą;
9.5. **Rodiklio aprašas** – rodiklio paskirties, skaičiavimo metodikos ir skaičiavimo dažnumo apibūdinimas, rengiamas apibrėžiant rodiklį;
9.6. **Kontekstas** – išorinės sąlygos ir reikmės, darančios poveikį procesams;
9.7. **Procesas** – priežastiniais ryšiais susijusių sistemos pokyčių eiga;
9.8. **Rezultatas** – būvis pasibaigus tam tikram proceso etapui arba sukurtas produktas;
9.9. kitos apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme bei Mokslo ir studijų įstatyme vartojamas sąvokas.
10. Švietimo stebėsenos principai:
10.1. tikslingumas – renkami tik tie duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami švietimo būklei vertinti bei jų valdymo subjektų sprendimams priimti;

10.2. sistemingumas – visa gimnazijos veikla stebima planingai, suderintai ir laikantis tęstinumo;

10.3. nešališkumas – švietimo stebėsena vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių;

10.4. patikimumas – duomenys renkami laikantis duomenų rinkimo standartų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija;

10.5. konfidencialumas – skelbiama tik tokia informacija, kuri garantuoja fizinio asmens duomenų anonimiškumą, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus;

10.1. saikingumas – siekiama maksimaliai sumažinti duomenų teikimo naštą ir suvaržyti besaikį duomenų rinkimą. Duomenis surinkus vienąkart, pakartotinai jie neberenkami.

II SKYRIUS
ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

11. Švietimo stebėseną inicijuoja Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įstaigos, Lietuvos Respublikos ministerijos ir jos įgaliotos įstaigos, savivaldybės švietimo skyrius, kitos su švietimo veikla susijusios nacionalinio ir savivaldybės lygmens institucijos. Švietimo stebėsenos naudotojai gali būti ir kitos suinteresuotosios šalys.

12. Gimnazija organizuoja ir vykdo gimnazijos lygmens švietimo ir mokslo stebėseną.

13. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas apima šias veiklas:

13.1. informacijos, rodiklių ir duomenų poreikių tyrimą;

13.2. rodiklių sąrašų ir rodiklių aprašų sudarymą, tvirtinimą ir atnaujinimą;

13.3. duomenų rinkimą, kaupimą ir apdorojimą ir šių veiklų koordinavimą;

13.4. stebėsenai reikalingų tyrimų užsakymą ir vykdymą;

13.5. analizių, apžvalgų, ataskaitų ir vertinimų rengimą, prognozavimą;

13.6. duomenų, rodiklių ir analitinės informacijos teikimą užsakovams ir / arba skelbimą naudotojams.

14. Švietimo stebėsena organizuojama ir vykdoma gimnazijos lygmenyje.

15. Švietimo stebėsenos veiklas koordinuoja gimnzijos direktoriaus įsakymu patvirtinta Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė.

16. Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė renkasi į posėdžius jos pirmininko sprendimu ne rečiau kaip 1 kartą per metus ir aptaria su švietimo stebėsena susijusius klausimus:

16.1. svarsto ir teikia gimnazijos direktoriui švietimo stebėsenos rodiklių sąrašo projektą bei siūlymus dėl jo atnaujinimo;

16.2. teikia išvadas ir siūlymus;

16.3. nagrinėja kitus su švietimo stebėsena susijusius klausimus.

17. Gimnazija organizuoja ir vykdo gimnazijos lygmens švietimo stebėseną.

18. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas gimnazijos lygmeniu nustatomas gimnazijos dokumentuose.

III SKYRIUS
ŠVIETIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, JŲ ATRANKOS KRITERIJAI IR TVIRTINIMAS

19. Gimnazijos švietimo stebėsenos rodikliai ir jų aprašai yra tvirtinami gimnazijos direktoriaus įsakymu.

20. Švietimo stebėsenos rodikliai turi atitikti šiuos kriterijus:

20.1. rodiklio aiškumas ir informatyvumas;

20.2. validumas;

20.3. rodiklio naudingumas, tinkamumas švietimo valdymo, būklės analizės ir visuomenės informavimo reikmėms;

20.4. rodiklio universalumas;

20.5. rodikliui skaičiuoti reikalingų duomenų prieinamumas ir patikimumas;

20.6. efektyvus rodiklio teikiamos naudos ir kaštų santykis.

21. Gimnazijos stebėsenos rodiklių sąrašą sudaro rodikliai, parodantys švietimo būklę ir (ar) pokyčių mastą gimnazijoje.

IV SKYRIUS
ŠVIETIMO STEBĖSENOS VYKDYTOJAI IR ATSAKOMYBĖ

22. Už rodiklių atnaujinimą, tvarkymą atsakingi direktoriaus pavaduotojai ugdymui.
23. Už duomenų rinkimą ir teikimą atsakinga Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė, patvirtinta direktoriaus įsakymu.
24. Už dokumentų, susijusių su švietimo stebėsena, registravimą, siuntimą kitoms institucijoms atsakingas gimnazijos raštinės administratorius.
25. Švietimo rodiklių lyginamąją analizę atlieka direktoriaus pavaduotojai ugdymui.
26. Švietimo rodiklių analizę direktoriaus pavaduotojas ugdymui pateikia gimnazijos direktoriui ir Gimnazijos, Mokytojų taryboms.

V SKYRIUS
DISPONAVIMAS ŠVIETIMO STEBĖSENOS INFORMACIJA

27. Gimnazija disponuoja informacija ir duomenimis, gautais vykdant pagal papildomus gimnazijos poreikius organizuotą švietimo stebėseną. Šie duomenys ir informacija kitų lygmenų švietimo stebėsenos subjektams gali būti perduodami remiantis duomenų teikimo sutartimis tarp gimnazijos, administracijos ar (jos įgalioto asmens) ir duomenų gavėjo.

VI SKYRIUS
ŠVIETIMO IR MOKSLO STEBĖSENOS FINANSAVIMAS

28. Švietimo stebėsenos sistemos finansavimas yra vykdomas gimnazijos mokymo lėšomis (jeigu yra būtinybė).

VII SKYRIUS
PERODIŠKUMAS

29. Gimnazijos švietimo stebėsenos analizė vykdoma kiekvienais mokslo metais, jiems pasibaigus.
30. Esant būtinybei, švietimo stebėsenos analizė gali būti vykdoma kelis kartus per metus.

PRITARTA
Anykščių Jono Biliūno gimnazijos
tarybos 2022 m. rugpjūčio 29 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu (protokolo Nr. B-3)